

ETKİNLİK ADI: Dokuma Sanatım

ALAN ADI: Sanat

YAŞ GRUBU: 60-72 Ay

ALAN BECERİLERİ:

Sanat Alanı:

SNAB3. Sanata Değer Verme

Türkçe Alanı:

TADB. Dinleme/İzleme

KAVRAMSAL BECERİLER:

KB2.14. Yorumlama Becerisi

KB2.14.SB1. Mevcut olay/konu/durumu incelemek

EĞİLİMLER:

E1. Benlik Eğilimleri

E1.5. Kendine Güvenme (Öz Güven)

E3. Entelektüel Eğilimler

E3.1. Odaklanma

PROGRAMLAR ARASI BİLEŞENLER:

Sosyal Duygusal Öğrenme Becerileri:

SDB1.2. Kendini Düzenleme (Öz Düzenleme Becerisi)

SDB1.2.SB2. Motivasyonunu ayarlamak

SDB1.2.SB2.G4. Katıldığı etkinliğe dikkatini verir.

Değerler:

D7. Estetik

D7.2. Sanatsal ve görsel zevkleri hayatın bir parçası hâline getirmek

D7.2.1. Geleneksel sanatlara ve yerel kültüre yönelik etkinliklere katılır.

Okuryazarlık Becerileri:

OB5. Kültür Okuryazarlığı

OB5.1. Kültürü Kavrama

OB5.1.SB2. Kültür unsurlarını fark etmek

OB5.2. Kültürü Sürdürme

OB5.2.SB1. Kültürel etkinliklere katılmak

ÖĞRENME ÇIKTILARI:

Sanat Alanı:

SNAB.3. Sanat eserlerine ve sanatçılara değer verebilme

SNAB.3.c. Geleneksel ve evrensel sanat eserlerinin bulunduğu dijital ortam ve mekânları ziyaret eder.

Türkçe Alanı:

TADB.2. Dinledikleri/izledikleri şiir, hikâye, tekerleme, video, tiyatro, animasyon gibi materyalleri ile ilgili yeni anlamlar oluşturabilme

TADB.2.c. Dinledikleri/izledikleri materyallere ilişkin çıkarım yapar.

İÇERİK ÇERÇEVESİ:

Kavramlar: Alt -üst

Sözcükler: Kilim, motif

Materyaller: Dokuma kilim, dil çubuğu, renkli ipler, plastik etkinlik iğnesi, zil.

Eğitim/Öğrenme Ortamları: Sınıf

ÖĞRENME-ÖĞRETME UYGULAMALARI

ETKİNLİKLER	<p>Çocuk sayısı kadar dil çubuğu dört köşesinden yapıştırılarak kare şekline getirilir, üstüne ip dolanarak tezgâh hazırlanır. Bir dokuma halısı (motifli bir kilim) uygun bir yere serilir. Kilimin yanında durulur. Zil çalınır. "Haydi gelin çocuklar, kültürümüzü öğrenmeye, bakın neler anlatacağım bu kilimin üstünde" denilerek çocukların dikkati kilime çekilir. "Kilimin etrafına oturalım size Can ve Mila'nın hikayesini anlatayım" denilerek hikâye anlatmaya başlanır. Küçük Mila çok heyecanlıydı çünkü bugün arkadaşı Can'ın evine gidecekti. Mila, Can'ın evine doğru ilerledi. Zili çaldığında kapıyı Can açtı. İki arkadaş çok mutlu görünüyordular. Can "Hadi Mila, sana evimizi gezdireyim!" dedi ve evi gezmeye Can'ın odasından başladılar, daha sonra da Can'ın annesinin çalışma odasına gittiler. Çalışma odasının kapısı açıldığında Mila çok şaşırdı çünkü ortada kocaman ahşap bir tezgâh ve üstünde de rengârenk iplikler vardı. Mila, Can'a dönerek "Annenin çalışma odası burası mı?" diye sordu. "Evet, annemin çalışma odası burası. Annem bu odada çalışmayı çok seviyor." diye yanıt verdi Can. Mila, "Peki, annen bu kocaman tezgâh ve bu ipliklerle ne yapıyor?" diye sormuştu ki o sırada Can'ın annesi yanlarına gelerek "Halı dokuyorum Milacığım" dedi. Mila'nın yüzündeki şaşkınlığı görünce "Hadi, sana nasıl yapıldığını göstereyim!" diyerek sandalyeye oturdu.</p> <p>Bak Mila! buradan elimize istediğimiz renkte iplik alıyoruz ve tezgâhtaki iplerin arasından geçirerek düğüm atıyoruz. Bu atılan düğümler üst üste birikerek kilimi meydana getiriyor. Ressamlar nasıl kâğıda ya da tuvale resim çizerek duygu ve düşüncelerini anlatıyorsa biz halı dokuyan insanlar da duygu ve düşüncemizi kilimlere işlediğimiz motiflerle anlatıyoruz. Mesela bolluk ve bereketi anlatmak için pıtrak motifi, iyi şansını anlatmak için bülbül motifi, üretkenliği anlatmak için de yıldız motifi yapıyoruz ve bu motifleri tekrarlayarak halının desenini oluşturuyoruz" dedi. Mila büyülenmiş gibi bakıyordu. Can'ın annesi "Sen de denemek ister misin?" diye sorduğunda Mila, büyük bir heyecanla.....</p> <p>Hikâye burada yarım bırakılarak çocuklardan tamamlamaları istenir. Daha sonra dinlenen hikâyeyle ilgili sorular sorulur. "Siz daha önce dokuma tahtası ve kilim gördünüz mü? Kilimin üzerindeki motiflerle daha önce hiç karşılaştınız mı?" soruları sorulur. Çocukların cevapları dinlenir. Kilim dokumayı görmeleri için genel ağdan kilim dokuma videosu izlenir (TADB.2.c. Dinledikleri/izledikleri materyallere ilişkin çıkarım yapar, SNAB.3. c. Geleneksel ve evrensel sanat eserlerinin bulunduğu dijital ortam ve mekânları ziyaret eder.) Hikâyede geçen motiflerin resimleri gösterilerek kilim dokumanın kültürel değerimiz olduğu, kilimleri dokuyanların duygu ve düşüncelerini anlatmak için bu motifleri kullandıkları söylenir. Üzerine oturdukları kilimde bulunan motifleri inceleyerek dokuyan kişinin hangi duygu ve düşüncelerle bu kilimi dokumuş olabileceği hakkında sohbet edilir. Sohbet sırasında çocuklara, söz hakkını kullanan arkadaşlarını dikkatle dinlemeleri konusunda rehberlik edilir ve konuşan kişiyi dinlemenin önemi vurgulanır (KB2.14.SB1. Mevcut olayı/konuyu/durumu incelemek, OB5.1.SB2. Kültür unsurlarını fark etmek). Dil çubukları kullanılarak önceden hazırlanan minik dokuma tezgâhları çocuklara verilir. Masada bulunan ipliklerden istediklerini seçerek plastik iğnenin deliğinden geçirmeleri istenir (E3.1. Odaklanma, SDB1.2.SB2.G4. Katıldığı etkinliğe dikkatini verir). Daha sonra dokuma tezgâhlarındaki ipliklerin birinin altından diğerinin üstünden geçirerek halı dokumayı deneyimlemeleri sağlanır (OB5.2.SB1. Kültürel etkinliklere katılmak, D7.2.1. Geleneksel sanatlara ve yerel kültüre yönelik etkinliklere katılır, E1.5. Kendine Güvenme (Öz Güven)). Yardıma ihtiyacı olan çocuklara rehberlik edilir. Etkinliği bitiren çocukların çalışmaları sergilenir.</p>
DEĞERLENDİRME	<ul style="list-style-type: none"> • Mila'nın yerinde olsaydınız, Can'ın annesinin çalışma odasını gördüğünüzde kendinizi nasıl hissederdiniz? • Kilim dokumak nasıl bir duyguydu? • Hangi renk ipleri kullandınız? • Nasıl bir motif tasarladınız? Motifine ne isim verirdiniz? • Birisi konuşurken onu dikkatle dinlemek neden önemli?

FARKLILAŞTIRMA:

Zenginleştirme: Turgut Zaim'in "Halı Dokuyan Kadınlar" tablosu bilgisayar gösterilerek eser kullanılan renkler, çizgiler ve estetik değer açısından incelenebilir. Farklı dokuma tezgâhlarının fotoğrafları gösterilerek bunlar hakkında bilgi verilebilir. Eğer imkân varsa kilim dokuma atölyelerine gezi düzenlenebilir. Kilim ya da halı dokuyan biri yüz yüze ya da çevrim içi olarak dokuduğu kilim ya da halıların üzerindeki motifler hakkında konuşmak ve deneyimlerini paylaşmak üzere sınıfa davet edilebilir. Eğer imkân var halı kaydırmaz rulodan temin edilebilir. Halıdan kareler kesilerek çocuklara verilebilir. Karenin ortasına kilim motifleri kalemle çizilebilir ve çocuklar bu motiflere göre iplik ile plastik iğne kullanarak dokuma yapabilir. Yapılan motifler birleştirip bir kilim oluşturulabilir.

Destekleme: Anlatılan hikâyeye uygun resimli kartlar, kuklalar hazırlanarak görsel olarak desteklenebilir. Oluşturulan dokuma tezgâhına çocukların ipleri rahatça geçirebilmeleri için ipler kalem, dil çubuğu, mandal gibi materyallere bağlanabilir. Kalın ipler tercih edilebilir. Kilim dokuma sırasında akran eşleştirmesi yapılarak çocukların birbirlerini desteklemeleri sağlanabilir. Çocukların konuşan arkadaşlarını dikkatle dinlemeleri, konuşma sırasını takip etmeleri için konuşan çocuğun eline bir nesne verilebilir. Değerlendirme sorularının sayısı azaltılarak etkinlik basitleştirilebilir ya da farklı zamanlarda değerlendirme yapılarak etkinlik daha küçük parçalara ayrılabilir.

AİLE / TOPLUM KATILIMI:

Aile Katılımı: Ailelerin çocuklarıyla birlikte çevrelerinde bulunan kilim dokuma atölyelerini ya da kilim satan yerleri ziyaret etmeleri istenir.